

ไปรษณีย์ น้อยทับทิม 2554: ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมพืชที่ได้จากการฟื้นฟูป่าธรรมชาติใหม่ในพื้นที่เหมืองหินปูนกับแมลงในดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีวนวัฒน) สาขาเทคโนโลยีวนวัฒน ภาควิชาวนวัฒนวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศคาร ทิจันทร์, วท.ด. 117 หน้า

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังคมพืชที่ได้จากการฟื้นฟูป่าธรรมชาติใหม่ในพื้นที่เหมืองหินปูนกับแมลงในดินในพื้นที่ปลูกฟื้นฟูโซน C พื้นที่ปลูกฟื้นฟูโซน A พื้นที่เคยพื้นที่ป่าเดิม ป่าดิบแล้ง และป่าผสมผลัดใบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหลากหลายและการกระจายของแมลงในดินรวมทั้งความหนาแน่นของแมลงในดินในพื้นที่เหมืองหินปูนภายหลังทำการฟื้นฟูป่าธรรมชาติใหม่และศึกษาการแปรผันของแมลงในดินในแต่ละช่วงฤดูกาลของแต่ละพื้นที่ศึกษา

ผลการศึกษาพบความหลากหลายของแมลงในดินในพื้นที่ทั้งหมด 11 อันดับ 24 วงศ์ 37 สกุล 43 ชนิด โครงสร้างความหลากหลายของแมลง พบว่าค่าดัชนีความหลากหลายในป่าดิบแล้งมีค่าสูงสุด คือ 2.44 และพื้นที่โซน C มีค่าน้อยที่สุด คือ 0.86 ในช่วงฤดูแล้ง ส่วนค่าความคล้ายคลึง พบว่า ค่าดัชนีความคล้ายคลึงของแมลงระหว่างฤดูฝนและฤดูแล้งในแต่ละพื้นที่มีค่าใกล้เคียงร้อยละ 60 แสดงถึงการปรับตัวของแมลงได้ทั้งสองฤดูและความหนาแน่นของแมลง พบว่า ป่าดิบแล้งมีค่าความหนาแน่นของแมลงสูงสุดในช่วงฤดูฝนคือ 2850 ตัวต่อตารางเมตร และองค์ประกอบของชนิดแมลงในแต่ละพื้นที่จัดเป็นแมลงพวกผู้ย่อยสลายซึ่งชนิดแมลงที่เด่นในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ แมลงกลุ่มมด ตัวดิน และปลวก ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ต่อโครงสร้างของดินเป็นอย่างมาก และส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการฟื้นฟูป่าพื้นที่เหมืองอีกด้วย และเมื่อทำการจัดกลุ่มพื้นที่โดยใช้ชนิดแมลงที่พบในแต่ละพื้นที่ โดยนำมาวิเคราะห์โดยใช้ cluster analysis แสดงให้เห็นว่าการฟื้นฟูป่าพื้นที่ของบริษัทยาสูบไทย (แก่งคอย) จำกัด มีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้น ทุกๆพื้นที่ที่มีแนวโน้มที่จะมีสภาพใกล้เคียงกับป่าธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษา สามารถสรุปได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังคมพืชที่ได้จากการฟื้นฟูป่าธรรมชาติใหม่ในพื้นที่เหมืองหินปูนกับแมลงในดินนั้นเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำแมลงมาเป็นตัวบ่งชี้ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ได้ และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนจัดการพื้นที่ภายในบริเวณพื้นที่เหมืองหินปูนของบริษัทยาสูบไทย (แก่งคอย) ที่จังหวัดสระบุรี ในอนาคตต่อไป

ลายมือชื่อผู้เขียน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก